

- Muutos lähtee pienestä -

TOIMINTASUUNNITELMA 2017

Valtuuston hyväksymä 24.9.2016

Tiivistelmä:

Vuoden 2017 toiminnan keskeiset toimet ja tavoitteet

Vuonna 2017 Luonto-Liitolla on neljä painopistettä

1. Yhteinen seuraavan kahden vuoden teema Yhdessä luontoon! Teema näkyy paikallisesti ja valtakunnallisesti. Kampanja pitää sisällään luontokerhot, kouluvierailut, Kevät- ja Talviseurannan, luontoleirit, retket, perhetoiminnan, koulutustoimintaa, metsätoiminnan, Itämeritoiminnan ja maahanmuuttajatoiminnan. Teemavuodelle tehdään oma logo, slogan ja neljän kuukauden somekampanja.

2. Keskitämme resursseja erityisesti metsä-, suurpeto- ja ilmastotoimintaan. Tuemme ilmastoryhmän vakiintumista painopisteenä vapaaehtoisten toiminta. Toteutamme teemoja viestinnän keinoilla; järjestämme koulutuksia erityisesti ilmastoteemasta, ympäristöpoliittisesta vaikuttamisesta ja sen keinoista; tuemme piirejä ottamaan näitä teemoja mukaan toimintaansa. Kaikessa toiminnassa resurssit laitetaan vapaaehtoistoiminnan tukemiseen, uusien vapaaehtoisten löytämiseen, käytännön tekemiseen sekä metsä- ja suurpetotoiminnassa myös poliittiseen vaikuttamiseen valtakunnallisesti ja piireissä.

3. Tuemme piirejä, kehitämme järjestöä ja kokeilemme uusia toimintatapoja. Seuraavan kahden vuoden aikana pilotoimme mallia, jossa yhdelle piirille palkataan puolipäiväinen piirityöntekijä tavoitteena luoda kestävä toiminta- ja rahoitusmalli piirille. Piirityöntekijämallia arvioidaan puolen vuoden välein ja tulokset jaetaan kaikille piireille. Tammikuussa järjestämme koulutuksen piirien puheenjohtajille ja viemme piireihin työpari-mallia, jossa puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja tai sihteeri työskentelevät yhdessä jakaen tehtäviä. Kaikkiin piireihin järjestetään vuoden aikana joko järjestötyöntekijöiden, hallituksen tai jaostojen vierailuja. Lisäksi toteutamme rahoituksen järjestyessä Talvipäivät osana aktiivien huoltoa.

4. Jatkamme ja kehitämme jäsenhankintaa ja jäsenhuoltoa. Tavoitteenamme on hankkia 1000 uutta jäsentä. Teemme kaksi viestinnällistä jäsenhankintakampanjaa: Yhdessä luontoon! -kampanjan ja joulukampanjan sekä laadimme jäsenhankintaviestejä jaettavaksi esimerkiksi jäsenlehtien, kampanjamateriaalien ja kohderyhmäviestinnän mukana. Toteutamme järjestelmällisesti aktiivi- ja jäsenhuoltoa. Teemme piireille sähköisen uutiskirjeen pohjan, jonka avulla piirit voivat postittaa tervetulokirjeen uusille jäsenilleen.

Toiminta-alueiden tärkeimmät toimet ja tavoitteet

Luonto-Liiton ympäristökasvatus antaa lapsille ja nuorille aineksia myönteiseen ja monipuoliseen luontosuhteeseen luontokerhojen ja -leirien sekä kouluvierailujen, ympäristökasvatuksen koulutusten ja lastentapahtumien kautta. Yhdessä luontoon! -teemaa toteutetaan kouluille tarjottavilla retkivierailuilla.

Tavoitteet

– Toteutamme vähintään 450 vierailua kouluilla.

– Tuotamme uutta materiaalia kouluvierailuille ja koulujen itsenäiseen käyttöön.

Ympäristötoiminnassa painotamme ympäristöasioiden kuuluvan kaikille ja että jokaisella on oikeus ottaa kantaa luonnonsuojelu- ja ympäristökysymyksiin. Pääteemoina jatkuvat metsät, suurpedot, Itämeri, kulutuskriittisyys sekä ilmasto ja energia. Toimintamme keskittyy koko väestön asennekasvatukseen ja ympäristöpoliittiseen vaikuttamiseen toimintaryhmien, tapahtumien sekä koulutusten kautta. Teemme aktiivista yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa ja annamme lausuntoja ja tiedotteita ympäristöasioista.

Tavoitteet

- Luonto-Liitossa toimii 6 toimintaryhmää.
- Julkaisemme 50 tiedotetta ja lausuntoa ajankohtaisista asioista.

Luonnonharrastustustoiminnassa Yhdessä luontoon! -teema näkyy erityisesti Kevätseurannassa, Talviseurannassa sekä järjestämillämme retkillä lähiluontoon. Toimintaryhmät, piirit ja aluejärjestöt järjestävät leirejä, retkiä ja muuta luonnonharrastustoimintaa. Suositun jo 40 vuotta täyttäneen Kevätseurannan lisäksi järjestämme lasten Kevätseuranta Kevätuulen ja jatkamme Pihka-merkin kehittämistä. Järjestämme ensimmäistä kertaa Talviseurannan, jossa tarkkaillaan talven luonnonilmiöitä ja talvisia lajeja Uudellamaalla. Järjestämme maahanmuuttajille retki- ja perhetoimintaa.

Tavoitteet

- Kerhverkostoon kuuluu 150 kerhoa.
- Järjestämme toimintavuonna 45 luontoleiriä ja 20 retkeä.

Järjestötoiminnassa jaamme opittuja tietoja ja taitoja järjestön sisällä sekä kannustamme nuoria mukaan piiri- ja aluejärjestöjen sekä toimintaryhmien vapaaehtoisten laajaan joukkoon. Toiminnassamme lapset ja nuoret oppivat vastuunkantoa ja kehittyvät aktiivisiksi kansalaisiksi.

Tavoitteet

- Rekrytoimme vuoden aikana 1000 uutta jäsentä.
- Teemme suunnitelman aktiivi- ja jäsenhuoltoon sekä toteutamme sitä.

Tarjoamme kullekin ikäryhmälle soveltuvaa toimintaa:

- Lapsijäsenet: Sieppo-lehti, leirit, kerhot ja lapsille suunnatut tapahtumat piireissä.
- Nuori, alle 18-vuotias jäsen: Nuorten Luonto -lehti, leirit, tapahtumat, toimintaryhmät, kampanjat.
- Nuori aikuinen: hallituksessa ja luottamushenkilönä toimiminen, ympäristöryhmät ja -kampanjat, ohjaajana, kouluttajana ja kouluvierailijana toimiminen (työkokemus, uuden oppiminen, mahdollisuus vaikuttaa ympäristöasioissa).
- Aikuinen perhejäsen: vaikuttaminen lasten ja nuorten tulevaisuuden puolesta, luotettava ja turvallinen kasvatuskumppanuus lasten ja nuorten luontotoiminnassa, perheleirit ja -kerhot ja ympäristökasvatuksen koulutukset.

SISÄLLYS

Tiivistelmä:

Vuoden 2017 toiminnan keskeiset toimet ja tavoitteet

1. Luonto-Liitto – lapset ja nuoret luonnon puolesta

2. Vuoden teema: Yhdessä luontoon!

3. Ympäristökasvatus

3.1 Luontokerhoverkosto

3.2 Luontoleirit

3.3 Lasten ja perheiden tapahtumat

3.4 Jäsenlehdet

3.4.1 Sieppo

3.4.2 Nuorten Luonto

3.5 Koulu- ja oppilaitosyhteistyö

3.6 Ympäristökasvatuksen koulutus

3.7 Ympäristökasvatuksen hankkeet ja yhteistyö

4. Ympäristötoiminta

4.1 Metsätoiminta

4.2 Suurpetotoiminta

4.3 Itämeri-toiminta

4.4 Kulutuskriittinen toiminta

4.5 Ilmastotoiminta

5. Luonnonharrastus

5.1 Kevätseuranta

5.2 Talviseuranta

5.3 Harrastusmerkit

5.3.1 Lasten luonnonharrastusmerkki Karpalo

5.3.2 Nuorten luonnonharrastusmerkki Pihka

6. Järjestötoiminta

6.1 Piirit

6.2 Toimintaryhmät

6.3 Järjestökoulutus

6.4 Jäsenhankinta ja -huolto

6.5 Viestintä

6.6 Yhteistyö

6.6.1 Yhteistyö Suomen luonnonsuojeluliiton kanssa

6.6.2 Muu yhteistyö Suomessa

6.6.3 Kansainvälinen yhteistyö

6.6.4 Asiantuntijatehtävät

7. Keskustoimisto

8. Hallinto

9. Talous ja rahoitus

1. Luonto-Liitto – lapset ja nuoret luonnon puolesta

Luonto-Liitto on lasten ja nuorten luonnonharrastus- ja ympäristönsuojelujärjestö, jonka tavoitteena on vaikuttaa yhteiskuntaan siten, että luonnon monimuotoisuus säilyy ja luonnon itseisarvo tunnustetaan. Tarjoamme tietoa, elämyksiä ja toimintaa sekä luomme mahdollisuuksia ympäristöpoliittiseen vaikuttamiseen.

Tärkeimpiä toimintamuotojamme ovat lasten ja nuorten ympäristökasvatus kerhoissa, leireillä ja koulukierteilla sekä ympäristövaikuttaminen. Luomme luonnonharrastusmahdollisuuksia ja myönteisiä luontokokemuksia sekä kannustamme lapsia ja nuoria arvostamaan luontoa ja toimimaan yhteiskunnassa ympäristön puolesta. Luonto-Liitossa nuoret itse päättävät toiminnasta ja toteuttavat suunnitelmiaan.

Luonto-Liiton ympäristövaikuttamisessa tärkeää on pitkäjänteisyys. Otamme kantaa räväkästi ja perustellusti ajankohtaisiin ympäristö- ja luonnonsuojelukysymyksiin.

Luonto-Liiton arvot:

- Ympäristön ja luonnon arvostus
- Kestävä elämäntapa
- Avoimuus, demokraattisuus ja tasa-arvo
- Asiapohjaisuus, kriittisyys ja rakentavuus
- Rohkeus, reippaus ja tekemisen ilo

Visio:

- Luonto-Liitto on valtakunnallisesti merkittävien järjestö omalle kohderyhmälleen.
- Luonto-Liitto on järjestönä luovien, luotettavien ja luonteikkain ympäristön ja luonnon puolesta puhuja.
- Jokainen luontoliittolainen toimii omaehtoisesti järjestön toiminta-ajatuksen toteutumiseksi.

Luonto-Liiton vahvuudet:

- Laadukkaat luontoleirit lapsille ja nuorille
- Monipuolinen koulutus- ja ympäristökasvatustoiminta
- Laadukas nuorten luonnonharrastustoiminta
- Vahva susi- ja metsäasiantuntemus
- Näkyvä kulutuskriittinen toiminta
- Tasokkaat jäsenlehdet ja muut julkaisut

Luonto-Liiton kriittiset menestystekijät:

- Vahva, ihmisenkokoinen organisaatio
- Arvostettu, luotettava ja näkyvä yhteiskunnassa
- Kansalaisyhteiskunnan rakentaja

2. Vuoden teema: Yhdessä luontoon!

Yhdessä luontoon! on valtakunnallinen kahden vuoden kampanja, joka innostaa lapsia, nuoria ja perheitä lähtemään luontoon. Yhdessä luontoon! -kampanja innostaa retkille niin kaupunkien ja taajamien lähimetsiin kuin luonnonsuojelu- ja retkeilyalueille tutustumaan Suomen monimuotoisiin luontokohteisiin.

Kampanjan aikana tehdään kohderyhmillemme tutuksi Luonto-Liiton toimintaa: luontokerhoja, kouluvierailuja sekä Kevät- ja Talviseurantaa, luontoleirejä, koulutuksia ja metsä- sekä Itämeri-toimintaa. Yhdessä luontoon! -kampanjalle luodaan erottuva visuaalinen ilme ja sen puitteissa hyödynnetään laadukasta luontokuvamateriaalia. Kampanja näkyy aktiivisesti myös sosiaalisen median kautta esimerkiksi kuukausittain julkaistavan ”kuukauden luontokuvan” ja retkeilyvinkkien muodossa. Kampanja tarjoaa innostavaa tekemistä ja kokemista sekä houkuttelee nuoria mukaan järjestötoimintaan ja uusia jäseniä Luonto-Liittoon.

Kampanjan puitteissa tuodaan esiin ajankohtaisia luontohavaintoja, vinkkejä luontokohteista sekä luonnonharrastuksesta ja julkaistaan kuukauden luontokuvat. Yhdessä luontoon! muistuttaa luonnossa liikkumisen tärkeydestä hyvinvoinnillemme sekä lähiluonnon merkityksestä asukkaiden virkistyskäytössä. Tuomme myös esiin luonnonsuojelun näkökulmia, esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden, vaarantuneiden lajien sekä uhan alla olevien luontokohteiden suojelua.

Luomme piirien käyttöön Yhdessä luontoon! -konseptin, jonka avulla voi järjestää ohjattuja luontoretkiä ryhmille. Tarjoamme retkiä tilattavaksi esim. kouluille. Tuotamme jäsenlehtiin luontoretkeilyyn ja luonnon havainnointiin innostavaa sisältöä, jota voi hyödyntää piirien omissa tapahtumissa. Kampanjan puitteissa valmisteltua ohjelmaa tarjotaan myös Luonto-Liiton leirien ja luontokerhojen käyttöön. Kampanjan kohderyhmänä ovat ensisijaisesti 15–29-vuotiaat nuoret ja tapahtumia järjestetään myös lapsille ja perheille. Kampanjan toteutumista tukee erillinen ohjausryhmä.

Tavoitteet

- Järjestämme vuoden aikana 20 retkeä eri puolilla Suomea. Tavoitteena on, että retkiä järjestetään vähintään kuudella paikkakunnalla.
- Teemavuosi näkyy viikoittain Luonto-Liiton sosiaalisissa medioissa.

3. Ympäristökasvatus

Ympäristökasvatuksen tavoitteet 2017:

1. Yhdessä luontoon! -teema näkyy kouluilla: toteutamme eri teemoista kouluvierailuja ja tarjoamme kouluille myös retkien opastuksia (ranta- ja metsäretket) koulujen lähiluontoon. Tarjoamme opettajille tukea ympäristökasvatuksen toteuttamiseen myös tuottamalla uutta materiaalia ja järjestämällä koulutuksia.

2. Ilmastomuutos: Luonto-Liiton ilmastyöryhmä kampanjoi lisätäkseen tietoisuutta ruoan ilmastovaikutuksista. **Järjestämme ympäristövaikuttamisen koulutuksia nuorille.** Luonto-Liiton ympäristökasvatuksen eli kestävä kehityksen kasvatuksen tavoitteena on antaa lapsille ja nuorille aineksia myönteiseen ja monipuoliseen luontosuhteeseen, lisätä heidän tietoaan ja ymmärrystään luonnon toiminnasta, ohjata kunnioittamaan luontoa sekä opastaa ja kannustaa ympäristövastuullisiin toimintatapoihin.

Teemme yhteistyötä koulujen, oppilaitosten ja muiden koulutus- ja kasvatusorganisaatioiden kanssa. Tarjoamme tukea, asiantuntemusta, koulutusta ja materiaalia ympäristökasvatuksen ja ympäristöopetuksen toteuttamiseen valtakunnallisesti. Luonto-Liiton oppilaitosyhteistyö ja kouluvierailutoiminta tukevat nuorten aktiivista kansalaisuutta. Painotamme ekologisen, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan kasvatusta.

Vaikuttamistyössä korostamme ympäristökasvatuksen ja ympäristötietoisuuden merkitystä kestävä tulevaisuuden kannalta. Vaikutamme päättäjiin sekä koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmien perusteisiin siten, että ympäristökasvatuksen merkitys ymmärretään ja sille turvataan riittävät resurssit. Edistämme lasten ja nuorten äänen kuulumista ympäristökeskustelussa ja tuomme esiin ilmastomuutoksen ratkaisun välttämättömyyttä nykyisten lasten ja nuorten tulevaisuuden kannalta.

Kerhot, leirit ja muu ympäristökasvatustoiminta tukevat lasten ja nuorten hyvinvointia ja edistävät terveitä elämäntapoja sekä ympäristön ja elämän kunnioittamista. Tutkimuksissa on alettu kiinnittää yhä enemmän huomiota luontokokemusten myönteisiin vaikutuksiin ihmisen terveydelle. Tärkeintä toiminnassamme ovat monipuoliset, myönteiset ja kannustavat kokemukset, joita lapset, nuoret ja perheet kokevat luonnossa. Lapset ja nuoret osallistuvat toiminnan suunnitteluun. Luonto-Liiton ympäristökasvatuksessa tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten kriittistä ajattelua sekä taitoja toimia ja osallistua ympäristöasioissa.

3.1 Luontokerhverkosto

Luontokerhotoiminta tarjoaa lapsille, nuorille ja perheille myönteisiä kokemuksia lähiluonnossa turvallisen aikuisen ohjauksessa ja antaa eväitä hyvän luontosuhteen syntymiseen.

Eri puolilla Suomea toimii noin 150 luontokerhoa, joissa kokoonnutaan yleensä puolentoista tunnin mittaiseen kerhokertaan viikoittain joko iltapäivällä tai illalla.

Tarjoamme kerhverkoston kuuluville kerhoille tukipalveluita, joihin kuuluvat ohjaajakoulutukset ja -tapaamiset, materiaalit sekä neljä kertaa vuodessa kerhonojaajien infokirje. Kerhverkoston voivat liittyä erilaiset lasten luontokerhot, nuorten kerhot ja ympäristöryhmät, perhekerhot sekä säännöllistä luontotoimintaa tekevät koululuokat sekä päivähoito- ja iltapäivätoimintaryhmät.

Kerhokummi-hankkeesta perhetoiminnan kehittämiseen

Hyödynnämme 2010–2015 toteutetun Kerhokummi-hankkeen materiaaleja ja kokemuksia luontokerhotoiminnassa ja perhetoiminnan kehittämisessä. Hankkeen kokemukset ja parhaat käytännöt on koottu Kerhokummin tietopaketti, joka on kerhotoimintaa järjestävien Luonto-

Liiton ja Suomen luonnonsuojeluliiton paikallistoimijoiden sekä yhteistyökumppanien käytettävissä.

Vuoden aikana kehitämme perhetoimintaa, jossa tarjotaan luontokokemuksia sekä kantasuomalaisille että maahanmuuttajataustaisille perheille. Jatkamme perheretkikerhojen edistämistä muun muassa järjestämällä perheretken järjestäjälle suunnattua kurssia eri puolilla Suomea.

Tavoitteet

- Kerhverkostoon kuuluu vähintään 150 luontokerhoa eri puolilla Suomea.
- Järjestämme vuoden aikana 15 koulutusta kerhverkoston jäsenille.
- Käynnistämme maahanmuuttajille suunnattua toimintaa kolmella paikkakunnalla.
- Toteutamme perhetoiminnan kehittämishankkeen.

3.2 Luontoleirit

Leirit tarjoavat lapsille ja nuorille virkistäviä kokemuksia ja elämyksiä luonnossa. Luonto-Liiton piirit ja aluejärjestöt järjestävät useita lastenleirejä sekä perheleirejä, päiväleirejä ja nuorten leirejä. Suurin osa leireistä järjestetään kesällä, osa syys- ja talvilomien aikana. Jatkamme yhteistyössä Natur och Miljön ja Helsingin yliopiston tutkijoiden kanssa hanketta lasten ja perheiden kielellisen tietoisuuden vahvistamiseksi. Järjestämme kolmena kesänä kaksikielisiä luontoleirejä Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa sekä Pohjanmaan rannikkoseudulla.

Avustamme piirejä muun muassa tiedottamalla leireistä ja tuottamalla materiaalia leirinohjaajien ja järjestäjien käyttöön. Pidämme leirien osallistumismaksut alhaisina, jotta hinta ei ole este lasten ja nuorten osallistumiselle leirille.

Tavoitteet

- Leireille osallistuu vähintään 1000 lasta ja nuorta.
- Järjestämme vuoden aikana 45 leiriä.
- Keräämme säännöllistä palautetta leirien osallistujilta.

3.3 Lasten ja perheiden tapahtumat

Ympäristökasvatukselliset tapahtumat tarjoavat lapsille ja perheille yhteisiä elämyksiä luonnossa. Tavoitteenamme on tutustuttaa uusia lapsiperheitä Luonto-Liiton toimintaan ja hankkia jäseniä. Yhdessä luontoon! -teemaan liittyen järjestetään useita tapahtumia eri puolilla Suomea. Näissä järjestetään ohjelmaa myös lapsille ja lapsiperheille.

Järjestämme Lasten lintuviikon yhteistyössä BirdLife Suomen kanssa. Tapahtuman aikana rohkaisemme perheitä, lapsiryhmiä ja koululuokkia linturetkelle toukokuun lopussa ja tarjoammemateriaalia retkien toteutukseen. Osallistumme myös useisiin muihin lapsille ja lapsiperheille suunnattuihin tapahtumiin vuoden aikana.

Tavoitteet

- Järjestämme perheille sopivia tapahtumia vähintään viidellä paikkakunnalla.
- Tapahtumiin osallistuu vähintään 500 henkilöä.

3.4 Jäsenlehdet

3.4.1 Sieppo

Lasten luontolehti Sieppo ilmestyy vuonna 2017 kuusi kertaa. Lehdessä julkaistaan luontosatuja ja -tehtäviä, helppolukuisia artikkeleita, sarjakuvia sekä muita luonnontuntemusta ja ympäristöherkkyyttä kasvattavia juttuja. Siepon tekemisessä otetaan huomioon ympäristökasvatuksen monialaisuus ja toisiaan täydentävät näkökulmat. Sisältöjä tuotetaan perinteisen luontotiedon lisäksi kulttuurisesta, taiteellisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta.

Sieppo osallistaa ja inspiroi lapsia: tarjotessaan lapsille laadukkaita tekstejä ja kuvia se innostaa lukijoitaan paitsi luonnonharrastukseen, myös luovaan toimintaan kuten kirjoittamiseen ja piirtämiseen. Se rohkaisee lasta avartamaan maailmankuvaansa, mieltämään lähiympäristönsä vahvasti omakseen sekä arvostamaan ja vaalimaan luonnon monimuotoisuutta. Kokoamme lehden työryhmät työntekijöistä ja vapaaehtoisista, ympäristökasvatukseen erikoistuneista luontokirjailijoista ja kuvittajista.

Huomioimme niin eri-ikäisten lukijoiden kuin eri sukupuolten erilaiset kiinnostuksen kohteet ja käynnistämme lukijapalautteen pohjalta juttusarjat Yhdessä luontoon! -teemasta, luontovalokuvauksesta ja luonnontutkijan näkökulmasta. Markkinoimme Sieppoa sosiaalisessa mediassa ja päivitämme ja uudistamme Siepon omia nettisivuja vuorovaikutteisemmiksi. Lisäämme Siepon painosmäärää, jotta irtonumeroita riittää myös markkinointitarkoituksiin. Markkinoimme lehteä rahoituksen toteutuessa opettajille, kirjastoille, Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenistölle sekä kerhoverkoston kautta koteihin. Joulun alla toteutamme kampanjan, jossa tarjotaan lehden tilausta joululahjaksi.

Vuoden 2017 alustavat teemat

Vuoden aikana Siepon juttujen ja kuvien kantavana teemana on luonnon havainnointi, mielikuvituksen vapaa leikki, liikkeelle lähteminen sekä omiin ympäristökokemuksiin ja jännittävään luontotietoon perustuva luova tekeminen ja tehtävät. Samalla kun lukijaa rohkaistaan seikkailemaan omassa tutussa lähiympäristössä ja havainnoimaan luontoa, kerrotaan myös luonnosta ja ympäristökysymyksistä eri puolilla maailmaa.

1. Seikkaile oikeasti! Oman rakennetun ympäristön infrastruktuurin hyödyntäminen aineettomissa harrastuksissa.

2. Kaikkien aikojen jännittävimmät eliöt. Hirmuliskot, suurpedot, hämähäkit, skorpionit ja muut kaikkien aikojen jännittävimmät eläimet.

3. Erikoiset suot. Suomen upea suoluonto ja maailman suot, mangrovet yms. elinympäristöt eläimiseen ja kasveineen. Mitä suo merkitsee ihmiselle ja miksi soita kannattaa suojella?

4. Villit eläimet sinua lähellä ja kaukana. Villihevoset, villikissat, villikoirat ym. eläimet, jotka muistuttavat tuttuja lemmikkejä, mutta ovat villejä.

5. Elämä ja lajit äärimmäisissä olosuhteissa: Aavikko, syvänteet, jäätikkö, korkea vuoristo ja tulikuumat ympäristöt.

6. Tulevaisuuden elämä ja evoluutio. Elinympäristöjen suojelu, joka liittyy lajien selviytymiseen: miksi on niin tärkeää suojella merta, erilaisia rantatyyppejä, niittyjä, metsiä ja omaa ilmastoamme?

Tavoitteet

- Keräämme säännöllistä palautetta lukijoilta ja heidän vanhemmiltaan.
- Seuraamme Siepon nettisivujen kävijämääriä.
- Kasvatamme lehden levikkiä vuoden aikana 250 kappaleella.

3.4.2 Nuorten Luonto

Nuorten Luonto kertoo luonto- ja ympäristöasioista nuorille jäsenille ja tilaajille kiinnostavalla tavalla. Vaikka Nuorten Luonto on ennen kaikkea lehti noin 13–20-vuotiaille, se kiinnostaa ja tavoittaa kaiken ikäisiä lukijoita. Lehti toimii Luonto-Liittoa yhdistävänä linkkinä ja kertoo Luonto-Liiton tapahtumista, ihmisistä, piireistä ja toimintaryhmistä ympäri Suomen. Vuoden 2017 toiminnan teemat ja painopisteet tuodaan lehdessä esiin sekä lehden teemojen että juttujen kautta.

Nuorten Luonto ilmestyy vuonna 2017 neljä kertaa. Kullakin lehden numerolla on oma ajankohtainen teemansa, jotka ideoidaan toimituskunnassa loppuvuodesta 2016. Lehden ilmestymisaikataulu sopii yhteen Luonto-Liiton tärkeimpien tapahtumien, kuten Kevätseurannan ja kesäleirien kanssa. Lehdessä annetaan tilaa Luonto-Liiton toimintaryhmien ja aktiivien ideoimille ja tekemille jutuille.

Myös Nuorten Luonnon verkkosivuille tuotetaan laadukasta ja kiinnostavaa sisältöä. Tavoitteena on saada vuoden 2017 aikana nuortenluonto.fi-verkkosivulle lisää lukijoita sekä lehden Facebook-sivuille lisää seuraajia.

Nuorten Luonto tarjoaa ympäristöasioista kiinnostuneille nuorille foorumin lehtityöhön ja ympäristöjournalismiin. Pidämme lehden tekoon osallistumisen kynnyksen matalana ja avustajia osallistetaan lehden tekoon jo kunkin numeron suunnitteluvaiheessa. Avustajakuntaan innostetaan mukaan lisää 13–30-vuotiaita nuoria ja erityisesti Luonto-Liiton jäseniä, joskaan jäsenyys ei ole lehden avustamisen edellytys. Toimitussihteeri ja päätoimittaja auttavat nuoria avustajia juttujen muokkaamisessa julkaisukuntoon ja antavat palautetta. Lisäksi pyrimme järjestämään Luonto-

Liiton jäsenille ja aktiiveille toimittaja- ja kirjoittajakoulutusta esimerkiksi Luonto-Liiton Talvipäivillä tai erillisinä kursseina.

Nuorten Luontoa esitellään potentiaalisille uusille lukijoille ja avustajille messuilla ja tapahtumissa. Lehteä painetaan sen verran, että sitä voidaan jakaa myös tilaisuuksissa. Jaettavien lehtien väliin tehdään aina Luonto-Liiton jäsenyyttä ja lehteä markkinoiva mainos.

Tavoitteet

- Lisäämme Nuorten Luonnon levikkiä noin 2800 tilaajaan.
- Järjestämme ainakin 4 kertaa vuodessa lehden avustajille tapaamisia, joissa ideoidaan lehtiä, annetaan palautetta ja jaetaan tietoa lehdenteosta.
- Luonto-Liiton jäseniä ja aktiiveja innostetaan lehden avustajiksi sekä ideoimaan että tuottamaan Nuorten Luontoon erilaisia sisältöjä. Tavoitteena on, että kunkin numeron avustajista vähintään puolet olisi nuoria (alle 30-vuotiaita) ja vähintään kolmannes Luonto-Liiton jäseniä.
- Luomme Nuorten Luonnon verkkosivuille kiinnostavaa sisältöä tavoitteena kasvattaa sivuston kävijämäärää yli 15 000 kävijään.

3.5 Koulu- ja oppilaitosyhteistyö

Teemme yhteistyötä peruskoulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten kanssa ja tuemme koulujen kestävä kehityksen kasvatusta. Tarjoamme kerhoja, kouluvierailuja sekä materiaaleja ja koulutuksia opettajille. Tuomme oppilaille uusia näkökulmia ja teemme tutuksi ympäristöasioita ja toimintamahdollisuuksia kansalaisjärjestöissä. Tarjoamme kouluille mahdollisuutta osallistua päivätyökeräykseen, jonka tuotosta kolmannes jää koulun toiminnan tukemiseen ja loput Luonto-Liiton toimintaan.

Kouluvierailuja toteutamme peruskouluissa, lukioissa sekä ammatillisissa oppilaitoksissa. Vierailijoina toimivat Luonto-Liiton kouluttamat ympäristöasioista kiinnostuneet pääasiassa nuoret aikuiset, jotka haluavat vaikuttaa tärkeänä pitämäänsä asiaan sekä toimia aktiivisen kansalaisen roolimalleina. Vierailut lisäävät lasten ja nuorten tietämystä ympäristöasioista, haastavat ajattelemaan ja kannustavat toimimaan luonnon puolesta omassa arjessa. Tärkeää kaikilla vierailuillamme on antaa lapsille ja nuorille mahdollisuus pohtia ympäristökysymyksiä ja muodostaa niistä itse omat perustellut näkemyksensä. Jatkamme vierailuja rahoituksen varmistuessa. Vierailut ovat kouluille maksuttomia. Kaikki kouluvierailumateriaalimme löytyvät internetistä ja ovat julkisia. Kannustamme kouluja myös itsenäisesti käyttämään materiaaleja toiminnassaan.

Metsälähettiläät

Metsän Ääni -vierailu tarjoaa runsaasti tietoa suomalaisesta metsäluonnosta sekä metsiensuojelusta. Tapaus Takametsä -draamavierailulla vahvistetaan lasten ja nuorten uskoa omiin kykyihin muodostaa mielipiteitä ja vaikuttaa konkreettisesti asioiden kulkuun. Metsälähettiläät vievät koululaisia myös metsäretkille koulujen lähimetsiin. Metsässä vietetyn tuokion tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten metsäsuhdetta sekä ryhmän yhteishenkeä. Vierailuja tarjotaan ensisijassa

yläkouluihin, lukioihin sekä alakoulun 5.- ja 6.-luokille. Vuoden 2017 aikana metsämateriaaleja muokataan myös nuoremmille alakoululaisille sopiviksi.

Itämeri-lähettiläät

Itämeri-lähettiläsvierailujen tavoitteena on auttaa lapsia ja nuoria näkemään lähimeremme ainutlaatuisuus ja haavoittuvuus sekä tehdä tutuksi Itämeren kiehtovaa eliömaailmaa. Vierailulla lapset ja nuoret havaitsevat konkreettisesti omia vaikuttamismahdollisuuksiaan Itämeren tilaan ja saavat myös mahdollisuuden omien Itämeri-viestien tuottamiseen sosiaalisessa mediassa. Syksyllä 2016 otimme käyttöön uuden toiminnallisen, visuaalisesti kiinnostavan ja osallistavan Itämeri-lähettiläsmateriaalin ja nyt voimme tarjota Itämeri-vierailuja myös alakouluihin. Vierailuja toteutetaan peruskouluissa, lukioissa sekä ammatillisissa oppilaitoksissa. Teemme yhteistyötä Natur och Miljön kanssa Barnens Östersjöprotest – Lasten Itämeriprotesti -projektin parissa, ja vierailuja toteutetaan myös ruotsinkielisissä kouluissa. Osa vierailuista voidaan toteuttaa rantaretkiopastuksina.

Susilähettiläät

Susilähettiläät kertovat kouluvierailuilla sudesta biologisena lajina, suteen liittyvistä myyteistä sekä susien suojelusta. Vierailujen ote on kuunteleva, keskustelevalle ja arvostava: lapsen ja nuoren omalle äänelle sekä erilaisille näkemyksille annetaan tilaa. Vierailujen tavoitteena on lisätä tietoa sudesta ja samalla lieventää mahdollisia epärealistisia pelkoja, joita suteen liittyy. Teemme vierailuja peruskouluissa, lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa.

Ilmari-lähettiläät – kouluvierailuja ilmastonmuutoksesta

Ilmari-vierailujen teemana on ilmastonmuutos ja sen hillitseminen. Ilmari-tunnilla nuoret pohtivat sitä, millainen olisi tulevaisuus ilman fossiilisia polttoaineita, mitä kaikkea kiinnostavaa ongelman ratkaisemiseksi on jo tehty ja mitä me voimme tehdä nyt, että hyvään ratkaisuun päästään. Vierailut antavat nuorille ideoita ja innostavat heitä toimimaan ilmastonmuutoksen ratkaisemiseksi. Kouluvierailut auttavat nuoria hahmottamaan oman roolinsa globaalien ympäristöongelmien maailmassa. Ilmari-hanke on Luonto-Liiton, Dodon, Maan ystävien ja Nuorten Akatemian yhteistyöprojekti. Ilmari-vierailut on suunnattu yläkouluihin, lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin.

Tavoitteet

- Toimimme valtakunnallisesti.
- Tavoitamme vähintään 10 000 lasta ja nuorta kouluvierailuilla vuoden aikana.
- Keräämme vierailijoiden ja opettajien palautteet vierailuista.
- 5000 oppilasta osallistuu päivätyökeräykseen.

3.6 Ympäristökasvatuksen koulutus

Tavoitteenamme on lisätä koulutukseen osallistujien tietoa ympäristökasvatuksesta ja tutustuttaa ympäristökasvatuksen menetelmiin. Painotamme luonnon hyvinvointivaikutus -teemaisia koulutuksia. Tavoitteenamme on myös saada mukaan uusia kerhon- ja leirinohjaajia ja tarjota

toiminnassa jo mukana oleville mahdollisuus kartuttaa ohjaustaitojaan. Hyödynnäme kerhokummihankkeen materiaaleja koulutuksissa.

Järjestämme koulutusta mm. seuraavilla teemoilla:

- leirinohjaaja ja leirinjohtaja
- kerhonohtaja
- luonnonharrastuskurssit lasten- ja nuorten ryhmien ohjaajille (Pihka ja Karpalo)
- luontoleikkikurssi
- luonto hyvinvoinnin lähteenä -kurssi
- perheretken ja perheluontokerhon järjestäjän koulutus
- Kevätuuli-koulutus
- Pihka-koulutus yläkoulujen opettajille
- Itämerikoulutus
- metsädraamakoulutus
- kouluttajakoulutus
- ympäristövaikuttamiskoulutus
- luontovalokuvaus
- koulutus erityistä tukea vaativien lasten ja nuorten kohtaamiseen

Koulutusten keskeisiä kohderyhmiä ovat koulujen kerhotoiminnan ja muiden luontokerhojen, leirien ja iltapäivätoiminnan ohjaajat. Ympäristökasvatuksen viestinnässä kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että tieto koulutuksista tavoittaa paremmin koulun kerhotoimintaa suunnittelevat ammattikasvattajat ja iltapäivätoiminnan ohjaajat.

Tavoitteet

- Järjestämme vuoden aikana vähintään 15 koulutusta eri teemoista.
- Osallistujat arvioivat koulutusten tason palautteessaan keskimäärin vähintään hyväksi.

3.7 Ympäristökasvatuksen hankkeet ja yhteistyö

Lapset Itämeren puolesta – Barn för Östersjön -hanke

Lapset Itämeren puolesta on Vera (9 v) ja Isak (6 v) Meriläisen aloitteesta syntynyt hanke, jonka tarkoituksena on antaa lapsille puheenvuoro Itämeri-keskustelussa. Olemme mukana toteuttamassa hanketta yhteistyössä Natur och Miljön, Dropp-järjestön, YLE:n lastenohjelmien ja aloitteentekijöiden huoltajan kanssa.

Kaksi kieltä ja luonto

Järjestämme Natur och Miljön ja Helsingin yliopiston kanssa kolmivuotisessa hankkeessa luontoleirejä ruotsinkielisille ja kaksikielisille lapsille. Tarjoamme myönteisten luontokokemusten merkeissä mahdollisuuden tutustua toiseen kotimaiseen kieleen tai kehittää molempia äidinkieliä. Tuemme osallistujien kielellistä osaamista luonnollisella tavalla. Hankkeen tutkimustavoitteena on tutkia kaksikielisyyspedagogiikkaa ja luontoa kielenoppimisen oppimisympäristönä.

Ympäristötietoisuus- ja muut oppimateriaalit

Tuotamme opettajille ja ammattikasvattajille uutta ilmastomuutoksen oppimateriaalia. Suomen

ilmastopaneelin tuoreen raportin “ilmastokasvatuksen kehittämishaasteita koulutuksessa ja ihmisten arjessa...” mukaan opettajat tarvitsevat laadukkaita oppimateriaaleja, joissa ilmastokysymyksiä käsitellään monipuolisesti ja kriittisesti. Tuotamme yhteistyökumppaneiden kanssa uutta oppimateriaalia yläkoulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten käyttöön.

Tavoitteet

– Kehitämme Luonto-Liiton ympäristökasvatuksen hankeyhteistyötä lasten ja nuorten osallisuuden kasvattamiseksi ja etsimme uusia ja uudenlaisia yhteistyökumppaneita vuoden aikana.

4. Ympäristötoiminta

Teemme ympäristökysymyksiin liittyvää vaikuttamistyötä keskustoimistossa, toimintaryhmissä, piireissä ja paikallisyhdistyksissä. Korostamme ympäristöasioiden kuuluvan kaikille, sekä kaikkien oikeutta ottaa kantaa luonnonsuojelu- ja ympäristökysymyksiin. Nuorilla on Luonto-Liitossa mahdollisuus osallistua ympäristövaikuttamiseen ja omaehtoiseen toimintaan, joka antaa valmiuksia muuhunkin yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Toimimme alueellisen demokratian ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi.

Vahvistamme perinteisen kansalaisjärjestötoiminnan lisäksi asiantuntemustamme ja vaikutusmahdollisuuksiamme sekä Luonto-Liiton asiantuntijaroolia yhteiskunnassa. Tavoitteenamme on saada yhteiskunta tunnustamaan luonnon itseisarvo lähtökohdaksi luonnonsuojelu- ja ympäristönsuojelutyössä sekä kaikessa päätöksenteossa. Puolustamme yhteiskunnalliseen osallistumiseen liittyviä perusvapauksia ja niiden hyödyntämisen tärkeyttä demokratian toteutumisen kannalta.

Vaikutamme päätöksentekoon jo alkuvaiheessa: annamme lausuntoja, hakeudumme ja osallistumme erilaisiin toimikuntiin ja ohjausryhmiin sekä järjestämme koulutuksia. Teemme uusia keskustelunavauksia, tiedotamme ja otamme aktiivisesti kantaa ajankohtaisiin luonnonsuojelu- ja ympäristökysymyksiin. Osallistumme erilaisiin tilaisuuksiin, tapahtumiin, tempauksiin, seminaareihin ja koulutuksiin. Jaamme huomionosoituksia myönteisille ja kielteisille ympäristöteoille esimerkiksi Siilin piikki -palkintoja ympäristön kannalta arveluttavista puheista tai teoista ja Siilin peukku -palkintoja ympäristön kannalta myönteisistä puheista tai teoista.

4.1 Metsätoiminta

Edistämme metsien ja soiden sekä niiden lajiston suojelua. Pitkän aikavälin tavoitteenamme on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden väheneminen. Tarjoamme osallistumis-, oppimis- ja vaikuttamismahdollisuuksia luonnonsuojelusta kiinnostuneille nuorille sekä lisäämme luonnonsuojelumyönteisyyttä yhteiskunnassa.

Jatkamme ja kehitämme metsäteemaista ympäristökasvatusta, etsimme mukaan uusia toimijoita ja monipuolistamme viestintää sekä metsäryhmän toimintamuotoja. Metsäryhmä ohjaa toimintaa

yhdessä metsäjaoston ja metsävastaavan kanssa. Tärkeimmät yhteistyötahomme ovat muut ympäristöjärjestöt Suomessa, muissa Pohjoismaissa ja Venäjällä.

Paikallistasolla aktivoimme uusia toimijoita, erityisesti nuoria, puolustamaan omia lähimetsiään. Samalla tarjoamme helppoja matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia ja koulutusta metsäluonnosta kiinnostuneille ihmisille. Erityistä huomiota kiinnitämme merkittävien yhteisömaanomistajien, kuten kuntien ja seurakuntien, vastuuseen lähiluonnon turvaamisessa. Vuonna 2017 lähimetsäteemaa nostetaan esiin erityisesti kevään kuntavaalien yhteydessä.

Nostamme esiin valtion vastuuta luonnon monimuotoisuuden suojelusta. Edistämme valtion maiden suojelua aktiivisella yhteydenpidolla asianosaisiin ja Metsähallitukseen sekä nostamalla suojeluesityksien kohteita esiin eri tavoin. Täydennämme valtion maiden aiempien suojeluesitysten tietoja edelleen maastokartoituksilla ja teemme tarvittaessa uusia suojeluesityksiä. Jatkamme kampanjointia myös metsäyhtiöiden omistamien luontoarvoiltaan merkittävien metsien puolesta. Tehostamme suojeluesityksiin rajattujen kohteiden valvontaa ja puutemme mahdollisiin hakkuisiin nostamalla niitä julkisuuteen. Täydennämme suojeluesityksiä edelleen kartoittamalla uusia kohteita ja päivittämällä tietoja vanhojen kohteiden tilasta.

Osallistumme Forest Stewardship Council -sertifiointijärjestelmän kehittämiseen ja valvontaan sekä Vastuullisen metsänhoidon yhdistyksen (Suomen FSC-yhdistys) hallituksessa ja työryhmissä että maastossa. Puutemme havaittuihin epäkohtiin jatkuvalla yhteydenpidolla sertifiikaatin haltijoihin, tuomalla tapausesimerkkejä auditointien tietoon sekä nostamalla aiheita esiin yhdistyksen hallituksessa ja työryhmissä. Koulutamme omia toimijoitamme standardin sisällöstä ja kampanjoimme sen puolesta, että tahot, jotka ottavat standardin käyttöön, sisällyttävät luontojärjestöjen suojeluesityskohteet hakkuilta säästettävään osuuteen. Metsävastaava on Luonto-Liiton edustajana Vastuullisen metsänhoidon yhdistyksen hallituksessa.

Järjestämme kartoituskoulutusta uusien kartoittajien ja toimijoiden saamiseksi sekä kokeneempien taitojen kehittämiseksi. Kartoitustaitoja opetetaan kisälliperiaatteella kokeneiden kartoittajien maastoretkillä. Tarjoamme aktiiveille helposti lähestyttäviä ja selkeästi suunniteltuja projekteja ja lisäämme yhteistyötä maakuntien toimijoiden kanssa. Järjestämme vähintään yhden tapahtuman piirien vieraana ja tuemme piirien toimijoiden osallistumista muun Suomen metsätapahtumiin.

Kehitämme Metsäblogia uusien lukijoiden ja kirjoittajien saamiseksi muun muassa säännöllisesti ilmestyvillä kirjoitussarjoilla ja teksteillä kiinnostavilta vierailijakirjoittajilta. Julkaisemme metsäaiheisia mediatiedotteita kuukausittain ja jatkamme paikkatietoarkiston kokoamista ja järjestämistä yhteistyössä Suomen luonnonsuojeluliiton ja muiden luontojärjestöjen kanssa. Jatkamme Pohjoismaisten järjestöjen kanssa tiedonvaihtoa ja osallistumme metsäkartoituksiin Ruotsissa. Lisäksi osallistumme mahdollisuuksien mukaan Venäjän, erityisesti Karjalan, metsien suojeluun kartoittamalla ja tekemällä yhteistyötä venäläisten järjestöjen kanssa.

Tavoitteet

- Vuoden aikana syntyy uusia suojelupäätöksiä.
- Teemme 10 lausuntoa ja tiedotetta ajankohtaisista aiheista.
- Metsäryhmän verkkosivuilla ja Metsäblogissa on 20 000 kävijää.
- Mukana on 50 metsätoimijaa vähintään 7 paikkakunnalla.

– 3 piirillä toimii paikallisia metsäryhmiä, joilla on vuodessa 10 tapahtumaa, kuten retkiä ja kartoituksia.

4.2 Suurpetotoiminta

Luonto-Liiton susiryhmä on suurpetojen, erityisesti suden suojeluun keskittynyt toimintaryhmä, jonka tavoitteena on edistää suden elinvoimaisen kannan syntymistä kaikkialle Suomeen, mahdollistaa susien vaellus poronhoitoalueen läpi muualle Skandinaviaan, vähentää suteen liittyviä ennakkoluuloja sekä edesauttaa ratkaisujen löytämistä ristiriitoihin. Tavoitteenamme on saada luonnonsuojelunäkemyks vahvemmaksi osaksi valtiohallinnon päätöksentekoa sekä saada susien ja muiden eläinten salametsästys loppumaan Suomesta.

Edistämme ja tuomme esiin rakentavia vaihtoehtoja susien elinmahdollisuuksien lisäämiseksi. Tavoitteena on susien niin kutsutun kannanhoidollisen metsästyksen lopettaminen. Teemme nuorille suunnattua tiedotusta ja toimintaa sekä kansainvälistä yhteistyötä. Teemme myös EU:hun suuntautuvaa vaikuttamistyötä sekä yhteistyötä kansainvälisten kansalaisjärjestöjen kanssa. Vaikuttamme edelleen siihen, että kehitys Pohjois-Suomessa veisi kohti pysyvää susikantaa, ja että susi luokiteltaisiin luontodirektiivin uhanalaisuusliitteen IV mukaan tiukasti suojelluksi lajiksi koko maassa.

Susiryhmä ottaa aktiivisesti osaa petopoliittiseen keskusteluun laatimalla tiedotteita, osallistumalla yleisötapahtumiin ja antamalla haastatteluja medialle ja lausuntoja valtiohallinnon suurpetopolitiikkaan. Susiryhmä näkyy aktiivisesti myös sosiaalisessa mediassa. Susiryhmän toimintaa ohjaa suurpetojaosto.

Järjestämme rahoituksen järjestyessä metsäjälkiretkiä sekä nuorille tarkoitetun leirin. Salakaadot seis -kampanja tekee jatkossakin yhteistyötä kampanjan suojelijan Roman Schatzin kanssa. Tiedotamme tapahtumista ja ajankohtaisista aiheista sosiaalisessa mediassa, sähköpostilistoilla sekä kahdella internetsivulla: Salakaadot seis -kampanjasivulla ja susiryhmän omalla sivulla, jossa jatkamme blogimaisia kirjoituksia. Julkaisemme kerran vuodessa tukijoille suunnattua Suden Aika -lehteä ja tuotamme tiedotus- ja opetusmateriaalia. Järjestämme tapahtumia ja erilaisia tempauksia suurpetojen suojelun ja varainhankinnan edistämiseksi ja tuemme vapaaehtoisten omaehtoista sudensuojelutoimintaa.

Teemme yhteistyötä muiden kansalaisjärjestöjen ja ryhmien kanssa, järjestämme sidosryhmätapaamisia ja kehitämme vaikuttamista valtionhallintoon ja EU:hun. Aktiivit pitävät yhteyttä Luonto-Liiton ja Suomen luonnonsuojeluliiton paikallisryhmiin. Yhtenä painopisteenä on tulevana vuonna tukijoiden ja lahjoitusten hankkiminen. Jatkamme rahoituksen järjestyessä kouluvierailutoimintaa ja palkkaamme työntekijän. Tuemme paikallisia toimitantaryhmiä kuten Tampereen susiryhmää.

Tavoitteet

- Osanottajien arviointi vähintään ’hyvä’ susijaoston ja sen työryhmien tapaamisissa.
- Julkaisemme 10 ajankohtaista tiedotetta tai kannanottoa.
- Järjestämme 10 tapahtumaa, joissa on vähintään 200 osanottajaa.

- Susiryhmän Facebook-sivuilla on 3500 tykkääjää.
- Susiryhmällä on Twitterissä on 1000 seuraajaa.
- Susiryhmällä on Instagramissa 1000 seuraajaa.

4.3 Itämeri-toiminta

Tavoitteenamme on ympäristötietoisuuden lisääminen erityisesti lasten ja nuorten keskuudessa, Itämeren luonnon suojeleminen, vesistöjen tarjoamien ekosysteemipalveluiden turvaaminen ja etenkin rehevöitymisen hillitseminen.

Keskeinen osa vuoden 2015 Itämeri-toimintaa oli Itämeri-koulukiertue, sen jatkuvuuden turvaaminen ja elämyksellisyyden kehittäminen. Tavoitteenamme on tarjota pilottihankkeen jälkeen alakoululle suunnattuja Itämeri-tunteja laajemmalle joukolle kouluja. Kehitämme koulukiertuetta uusien monipuolisten materiaalien, kuten Merenranta kutsuu -rantaretkioppaan ja alakouluille suunnatun Prezi-pohjaisen materiaalin kautta. Tarjoamme lähettäville täydennyskoulutusta nuorempaa kohderyhmää varten.

Kesällä pidämme kansainvälisen Itämeri-leirin Bengtsårin leirisaarella. Itämeri-ryhmä jatkaa Luonto-Liiton Itämeri-sivujen sekä ryhmän oman Facebook-sivun kehittämistä. Järjestämme teemailtoja ja retkiä itämeriryhmäläisten aktiivisen osallistumisen rohkaisemiseksi.

Tavoitteet

- Järjestämme kuusi aktivisti-iltaa, retkeä tai muuta tapahtumaa.

4.4 Kulutuskriittinen toiminta

Luonto-Liiton tavoitteena on herättää yksityiset kansalaiset miettimään kuluttavan elämäntavan mielekkyyttä ja käynnistää julkista keskustelua aiheesta. Kyseenalaistamme kulutuksen kasvattamisen kansallisena tavoitteena ja korostamme jätteiden synnyn ennaltaehkäisyn merkitystä sekä ihmisten valintojen vaikuttavuutta.

Rohkaisemme nuoria kulutuskriittiseen paikallistoimintaan ja paikallisten kulutuskriittisten toimintaryhmien perustamiseen. Osallistumme kestävästä kulutuksesta käsitteleviin tapahtumiin (keskustelutilaisuudet, seminaarit ym.) ja lyhytaikaisiin yhteistyöhankkeisiin kumppaniorganisaatioiden kanssa.

Kulutukseen ja kestävään elämäntapaan liittyvät teemat ovat esillä jäsenlehdissämme. Herätämme keskustelua kulutuskysymyksistä tekemällä myös kulutusta käsitteleviä kannanottoja tai tiedotteita sekä jakamalla sosiaalisessa mediassa aiheeseen liittyviä tekstejä sekä ajankohtaisia linkkejä. Jatkamme marraskuisen Älä osta mitään -päivän esilläpitoa. Pyrimme kokoamaan vapaaehtoisista koostuvan ryhmän koordinoimaan Älä osta mitään -päivään liittyvää toimintaa, kuten tiedotusta ja tapahtumia.

Tavoitteet

- Luonto-Liitto pitää esillä kulutuskriittisiä teemoja julkaisemalla kannanottoja, tiedotteita ja lehtijuttuja, sekä nostamalla kulutusteemoja esiin sosiaalisessa mediassa.
- Älä osta mitään -päivästä tiedotetaan ja päivän verkkosivua ja Facebook-sivua ylläpidetään ja päivitetään.
- Kannustetaan vapaaehtoisia järjestämään Älä osta mitään -päivän tapahtumia ja tempauksia ja annetaan tukea tapahtumista tiedottamiseen.

4.5 Ilmastotoiminta

Tuemme Ilmastoryhmän toimintaa, joka pyritään vakiinnuttamaan vuoden aikana. Ilmastotietoisuuden edistämiseksi painotamme sekä kuluttajavalintoja että yhteiskunnallisia vaikutuskeinoja. Tuomme erityisesti nuorten ääntä ja näkökulmia ilmastokeskusteluun, sekä toimimme myös kansalaisille avoimen ilmasto- ja energiapolitiikan puolesta.

Haluamme lisätä ilmastotietoisuutta ja vaikuttaa ilmastopolitiikkaan siten, että Suomi asettaa ilmastotieteen näkökulmasta riittävän tiukat päästövähennystavoitteet ja toimii rakentavasti YK:n ilmastoneuvotteluissa. Tavoitteenamme on varmistaa, että 2015 voimaan tulleen ilmastolain toimeenpano etenee toivotulla tavalla.

Tämän tavoitteen lisäksi Luonto-Liiton ympäristöohjelmaan on kirjattu, että kivihiilen ja turpeen energiakäytöstä on luovuttava vuoteen 2025 mennessä. Vaadimme ydinvoimasta luopumista ja pidämme esillä energiansäästön ja uusiutuvan energian mahdollisuuksia.

Pidämme tärkeänä kävely- ja pyöräilyväylien parantamista sekä joukkoliikenneyhteyksien ja -palveluiden kehittämistä sekä siirtymistä toisen sukupolven biopolttoaineisiin. Nostamme esiin myös ruuan ilmastovaikutuksia ja kasvisruuan merkitystä. Teemme ilmastopoliittista vaikuttamistyötä tiiviissä yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa osallistumalla järjestöjen yhteisiin tapaamisiin ja kannanottoihin kotimaan ja kansainväliseen ilmastopolitiikkaan liittyen sekä kansalaisjärjestöjen yhteisten ilmastosivujen, ilmasto.org:n ylläpitoon ja kehittämiseen.

Tavoitteet

- Ilmasto- ja energiaryhmä toimii vakituisesti.
- Jatkamme tiiviisti yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa.
- Luonto-Liiton omassa viestinnässä (lehdet, nettisivut, kannanotot ja tiedotteet) julkaistaan ainakin 15 ajankohtaista juttua ilmastoasioista.

5. Luonnonharrastus

Toimintaryhmät, piirit ja aluejärjestöt järjestävät pääosan Luonto-Liiton luonnonharrastustoiminnasta leireillä ja retkillä. Keskustoimisto auttaa piirejä ja toimintaryhmiä tuottamalla materiaaleja, kouluttamalla ohjaajia sekä tiedottamalla tapahtumista.

Valtakunnallisella tasolla luonnonharrastustoimintaa ohjaa Luonto-Liiton luonnonharrastus- ja ympäristökasvatusjaosto. Jaoston vastuulla on erityisesti Kevätseurannan ja Pihka-merkin kehittäminen, lapsille suunnattu Kevätuuli-kevätsuranta sekä Karpalo-luonnonharrastusmerkki. Järjestämme myös luonnonharrastusta tukevaa koulutusta. Luonnonharrastus- ja ympäristökasvatusjaoston jäsen edustaa Luonto-Liittoa kansalaisjärjestöjen ulkoilun edistämisen yhteistyöverkostossa, Ulkoilufoorumissa.

5.1 Kevätseuranta

Kevätseuranta on jatkunut yhtäjaksoisena vuodesta 1961 lähtien, ja jatkamme sitä edelleen näkyvänä osana Luonto-Liiton valtakunnallista luonnonharrastustoimintaa. Kevätseurannassa tarkkaillaan kevään edistymistä noin 40 eläin- ja kasvilajin avulla, joiden ilmestymistä ja runsastumista seurataan ensihavaintoina sekä seitsemänä Kevätseuranta-viikonloppuna kahden viikon välein. Ensimmäinen seurantaviikonloppu on 11.–12.3. ja viimeinen 3.–4.6.2017. Vuoden 2017 Kevätseurantaan valitaan teema sekä muutama teemaan liittyvä eliölaji tai ilmiö, joista kerätään havaintoja ja levitetään tietoa.

Kevätseurannan toteuttamisessa jatketaan yhteistyötä Luonnontieteellisen keskusmuseon, Ylen Aamu-tv:n, Natur och Miljön sekä Suomen luonnonsuojeluliiton ja sen Ikkuna Suomen Luontoon -sivuston kanssa. Rekrytoimme kaksi korkeakouluharjoittelijaa toimimaan Kevätseuranta-koordinaattorina ja huolehtimaan kampanjan tiedottamisesta ja materiaaleista. Päivitämme Kevätseurannan nettisivustoa edellisen vuoden kokemusten perusteella. Julkaisemme paperisen Kevätseuranta-lomakkeen, joka jaetaan jäsenille Nuorten Luonto -lehden välissä. Natur Och Miljö vastaa Kevätseurannan ruotsinkielisestä toteutuksesta konseptimme pohjalta.

Luonnontieteellinen keskusmuseo ylläpitää Kevätseurannan nettilomaketta omassa järjestelmässään ja saa myös muuta kautta tulleet havainnot käyttöönsä. Ylen Aamu-tv:n lähetyksissä kerrotaan seurantaviikonloppujen jälkeisillä viikoilla kevään etenemisestä havaintojen perusteella. Ikkuna Suomen luontoon -sivusto ylläpitää galleriaa Kevätseuranta-aiheisia valokuvia varten.

Tarjoamme Kevätseuranta-aiheisia tiedotteita ja artikkeleita lehdille julkaistavaksi sekä autamme piirejä ja aluejärjestöjä Kevätseuranta-retkien ja -iltojen järjestämisessä. Kevätseurantaa tarjotaan koulujen opetusmateriaaliksi mm. Educa-messujen kautta.

Julkaisemme kevään aluksi myös opettajien toiveista toteutetun Pohjois-Suomen kevätseurantamateriaalin. Siinä kevään tuloa tarkkaillaan Pohjois-Suomen ja Lapin lajistoa seuraamalla.

Julkaisemme lapsille Kevätuuli-materiaalin, jossa kevään tuloa seurataan 13 tutun lajin avulla. Materiaali innostaa lapsia perheineen sekä esi- ja alakoululuokkia seuraamaan kevään tuloa ja retkeilemään luonnossa. Vuosittain valitaan myös teemalaji. Kevätuuli soveltuu perheiden lisäksi luontokerhojen sekä esi- ja alakoululuokkien kevätretkien materiaaliksi. Julkaisemme Kevätuuli-lomakkeen, joka postitetaan Siepon välissä, ja tarjoamme kouluille Kevätuuli-julistetta, johon luokka voi kerätä yhteiset havaintonsa useamman vuoden ajan.

Tavoitteet

- 10 000 Kevätuuli-lomaketta jaetaan perheille sekä esi- ja alkuopetuksen luokille.
- Kevätseuranta ja Kevätuuli tavoittavat 20 000 osallistujaa.
- Kampanja tuottaa 30 mediaosumaa, jatkamme viestintäyhteistyötä Ylen Aamu-tv:n kanssa.

5.2 Talviseuranta

Vuoden aikana järjestetään ensimmäinen Uudellemaalle painottuva Talviseuranta-kampanja yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen, Luonnontieteellisen keskusmuseon ja Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen kanssa.

Talviseurannassa on kyse lumen ja jään sekä talveen sopeutuvan luonnon havainnoinnista. Havaintojen avulla voidaan muodostaa kuva talven etenemisestä. Tulevaisuudessa voidaan vertailemalla eri vuosien havaintoja keskenään saada tietoa ilmastonmuutoksen vaikutuksista suomalaisen talviluontoon.

Kansalaiset ikään katsomatta voivat ilmoittaa havaintojaan yhteisen kansalaishavainnot.fi -havainnointijärjestelmän kautta. Kampanjan viestinnässä lisätään tietoisuutta ilmastonmuutoksen vaikutuksista Suomen talveen. Tavoitteena on, että omien havaintojen kautta karttuu myös ymmärrys laajemmasta ilmiöstä.

Tavoitteet

- Talviseuranta-kokeilu onnistuu ja kampanja saadaan vakiintuneeksi osaksi Luonto-Liiton toimintaa.
- Kampanjalle saadaan ulkopuolista rahoitusta.

5.3 Harrastusmerkit**5.3.1 Lasten luonnonharrastusmerkki Karpalo**

Karpalo-luonnonharrastusmerkin tavoitteena on tukea lasten luonnonharrastusta ja se on suunnattu pääasiassa 6–10-vuotiaiden lasten ohjatuille ryhmille ja sopii suoritettavaksi esimerkiksi luontokerhossa tai esikouluryhmässä. Karpalo sisältää ohjaajan oppaan, luontopolun, hihamerkin ja kunniakirjan. Oppaan avulla merkin suorittajat saavat perustiedot ja taidot luonnon havainnoinnista, luonnossa liikkumisesta ja eri lajiryhmistä.

Tavoitteet

- Karpalo-luonnonharrastusmerkin suorittaa 30 lasta.

5.3.2 Nuorten luonnonharrastusmerkki Pihka

Pihka-luonnonharrastusmerkki kannustaa nuoria pitkäjänteiseen luonnonharrastukseen sekä opettaa perustietoja Suomen eliöistä, elinympäristöistä, luonnonilmiöistä ja luontoystävällisestä retkeilystä. Merkki on suunnattu yli 13-vuotiaille nuorille. Tehtävät ovat Pihkan verkkosivustolla, ja merkki on mahdollista suorittaa itsenäisesti tai pienessä ryhmässä. Yhdessä luontoon! -teeman merkeissä tarjoamme yläkouluille Pihka-retkiä. Pidämme esillä Pihkaa Nuorten Luonto -lehden ja merkin verkkosivujen kautta.

Tavoitteet

– Pihka-merkin suorittaa 25 nuorta.

6. Järjestötoiminta

Luonto-Liitossa toimii laaja nuorten vapaaehtoisten joukko. Kannustamme nuoria luonnon- ja ympäristönsuojelutoimintaan sekä ympäristökasvatustoimintaan. Tavoitteena on jakaa opittuja tietoja ja taitoja järjestön sisällä sekä kannustaa nuoria aktiivisesti mukaan toimintaan ja vaikuttamaan.

Tuemme jäseniä rohkaisemalla heitä mukaan piirien, alueyhdistysten ja toimintaryhmien toimintaan sekä osallistumaan aktiivisesti Luonto-Liiton päätöksentekoon. Tätä tukemaan palkkaamme piirityöntekijän aluksi yhteen, myöhemmin useampaan piiriin esimerkiksi TE-keskuksen tuella. Luonto-Liitto järjestää aktiivien tapaamisia, työntekijät ja luottamushenkilöt vierailevat jokaisessa piirissä, järjestämme järjestön yhteiset Talvi- ja Kesäpäivät ja kehitämme edelleen muita yhteydenpitotapoja, esimerkiksi piirien puheenjohtajatapaamiset. Tiedotamme jäsenille ajankohtaisista asioista internetsivuilla, jäsenlehtien, sähköpostilistojen ja sosiaalisen median kautta sekä kuukausittain ilmestyvässä sähköisessä aktivistipostissa. Vapaaehtoisia kannustetaan järjestämään retkiä lapsille, nuorille ja perheille.

6.1 Piirit

Luonto-Liitolla on kahdeksan piiriä ja lisäksi pääkaupunkiseudulla toimii kaksi paikallisyhdistystä. Keskitymme nuorten omaehtoiseen ympäristötoimintaan ja ympäristökasvatustoimintaan kaikkien piirien alueilla. Erityisenä painopisteenä ovat yhdessä tekeminen, harrastaminen ja osallistaminen.

Tuemme piirien toimintaa tarjoamalla apua ensisijaisesti työntekijöiden kautta, erityisesti piirien toiminnan ja hallinnon hoitamisessa etenkin niiden piirien kohdalla, joilla ei ole omaa työntekijää. Lisäksi työntekijät auttavat toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja siitä tiedottamisessa. Piiritoiminnan tukemisessa tärkeintä on toiminnassa olevien piirien auttaminen.

Tavoitteenamme on, että jo toiminnassa mukana olevat vapaaehtoiset pysyvät jatkossakin mukana ja että toiminta on heille ja järjestön tavoitteille mielekästä. Tarjoamme uusille vapaaehtoisille helppoja mahdollisuuksia tulla mukaan toimintaan. Järjestämme toimintaa myös niillä alueilla,

joilla aktiivista piiritoimintaa ei ole, esimerkiksi nettivaikuttamisen kautta ja tarjoamalla vapaaehtoisille mahdollisuuksia matkustaa tapahtumiin muille paikkakunnille.

Piiritoiminnan ja koko Luonto-Liiton vapaaehtoistoiminnan tukemiseksi järjestämme yhteisiä tapahtumia, kuten kaksi kertaa vuodessa järjestettävä vapaaehtoistapaaminen, johon voivat osallistua piirien lisäksi myös toimintaryhmien ja jaostojen edustajat sekä työntekijät. Tapaamisissa käsitellään ajankohtaisia alueelliseen toimintaan liittyviä asioita sekä keskustellaan piiritoiminnalle tärkeistä teemoista. Järjestämme tammikuussa piirien uusille puheenjohtajille, varapuheenjohtajille ja hallituksen jäsenille talous- ja hallintokoulutuksen, jonka tarkoituksena on tukea piiritoimijoita järjestöbyrokraatiaan liittyvissä asioissa. Järjestämme muuta järjestötoimintaan liittyvää koulutusta tarpeen mukaan ja tarjoamme piireille olemassa olevia muita koulutuksia muun muassa Siviksen, Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssin ja muiden järjestöjen kautta.

Työntekijät ja hallituksen jäsenet vierailevat jokaisessa piirissä vuoden aikana ja järjestämme valtakunnallisia koulutuksia yhdessä piirien kanssa. Piirien toimintaa tukee myös Luonto-Liiton Extranet-palvelu Siilinpesä, vapaaehtoisten oma tietopankki. Tuemme piiritoimintaa myös taloudellisesti haettavien toiminta-avustusten muodossa esimerkiksi leirityöntekijöiden palkkaamiseen. Haemme piirien järjestämille koulutuksille taloudellista tukea Opintokeskus Siviksen kautta. Työntekijät tukevat Sivis-tuen haussa ja ohjaavat piirejä koulutusten vuosisuunnitelman laatimisessa. Luonto-Liitto jakaa opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustusta piireille talousarvion ja ministeriön ohjeiden mukaisesti.

Tavoitteet

- Kaikki 8 piiriä ovat aktiivisia, myös Kaakkois-Suomen piirin toiminta aktivoituu.
- Työntekijät ja/tai luottamushenkilöt vierailevat jokaisessa piirissä vuoden aikana.
- Kaikkien piirien ja jaostojen puheenjohtajat kutsutaan hallituksen kokoukseen.
- Järjestämme tammikuussa piirihallitusten koulutuksen sekä piiripäivät.

6.2 Toimintaryhmät

Luonto-Liiton toimintaryhmät ja jaostot edistävät metsien, susien ja muiden suurpetojen sekä Itämeren suojelua, luonnonharrastusta ja ympäristökasvatusta. Lisäksi toimintaa järjestetään ilmastonmuutoksen hillintään, ydinvoiman ja kaivostoiminnan vastustamiseen sekä kulutuskriittisyyteen liittyen.

Toimintaryhmät aktivoivat nuoria toimimaan konkreettisesti ja itsenäisesti sekä vahvistavat Luonto-Liiton monipuolisuutta yhteiskunnallisena luonnon- ja ympäristönsuojelun vaikuttajana. Toiminta on valtakunnallista, ja kokoontumisia järjestetään eri kaupungeissa. Toimintaryhmien jäsenet ovat Luonto-Liiton vapaaehtoisia ja ryhmien kokoontumisissa hyödynnetään myös etäosallistumista esimerkiksi Skypen avulla. Toimintaryhmät ottavat huomioon toiminnassaan Yhdessä luontoon! -kampanjan.

Toimintaryhmät järjestävät kurseja, koulutuksia, tapaamisia, tapahtumia ja tempauksia sekä vierailevat kouluissa ja oppilaitoksissa pitämässä oppitunteja liittyen metsien, Itämeren ja susien

suojeluun sekä ilmastonmuutoskysymyksiin. Tuemme toimintaryhmiä hakemalla taloudellista tukea kurssitoiminnalle Siviksen kautta sekä välittämällä toiminta- ja tapahtumatietoja eteenpäin omiin jäsenlehtiin, sähköpostilistoille, internetsivuille sekä sosiaalisessa mediassa.

Tavoitteet

- Toimintaryhmät tapaavat aktiivisesti ja kutsuvat mukaan uusia toimijoita.
- Toimintaryhmät järjestävät kiinnostavia yleisötapahtumia ja tempauksia.
- Toimintaryhmät ottavat kantaa ajankohtaisiin luonnonsuojelu- ja ympäristökysymyksiin.

6.3 Järjestökoulutus

Järjestämme monipuolista koulustoittoa ja tapahtumia jäsenille ja muille kiinnostuneille. Järjestötoiminnan koulutukset tukevat demokratiataitoja ja vahvistavat yhteenkuuluvuutta. Vahvistamme piiritoimijoiden järjestötoiminnan osaamista talous- ja hallintokoulutuksella.

Järjestämme mahdollisuuksien mukaan Talvipäivät ja Kesäpäivät, jotka ovat kaikille Luonto-Liiton toimijoille tarkoitettuja. Talvipäivät ovat eri vuosina eri paikkakunnilla, vuonna 2017 Keski-Suomen piirin alueella. Talvipäivillä käsittelemme järjestötoimintaan, aktivismiin, luonnon- ja ympäristönsuojeluun sekä ympäristökasvatukseen liittyviä ajankohtaisia teemoja erityisesti metsiensuojeluun liittyen työpajojen, alustusten ja keskustelujen avulla. Lisäksi järjestämme piireille piiritapaamisen. Luonto-Liiton aktiiveille ja työntekijöille tarjotaan myös mahdollisuutta osallistua Opintokeskus Siviksen, Nuorisoyhteistyö Allianssin ja Kepan koulutuksiin.

Tavoitteet

- Järjestämme viisi piiritoiminnan tukemiseksi järjestettyä tapahtumaa tai koulutusta, joissa on mukana yhteensä vähintään 70 ihmistä.
- Palaute piiritoimintaa tukevista tapahtumista on vähintään tasolla hyvä/hyödyllinen.

6.4 Jäsenhankinta ja -huolto

Jatkamme aktiivisesti jäsenhankintaa, jota piirit ja aktiivit toteuttavat. Kampanjan ideoijana ja tukena toimii henkilökunnasta ja luottamushenkilöistä koostuva jäsen- ja varainhankintaryhmä. Tavoitteenamme on saada toimintaan mukaan lisää nuoria ja toiminnassa jo mukana olevat henkilöt maksamaan jäsenmaksunsa. Uusien jäsenten hankinta on määrätietoista, ja näymme siellä, missä kohderyhmämme on. Markkinoimme jäsenyyttä kannanottona luonnon ja ympäristön puolesta, ja Luonto-Liiton brändiä lasten ja nuorten omana järjestönä vahvistetaan.

Kohtaamme jokaisen jäsenen ja toiminnasta kiinnostuneen nuoren siten, että hänelle jää myönteinen tunne Luonto-Liitosta. Toiminnasta kiinnostuneille pyritään löytämään heti mielekkäitä matalan kynnyksen osallistumisen muotoja. Teemme aktiivisesti jäsenhankintaa messuilla, festivaaleilla, kursseilla, tapahtumissa ja leirien sekä kerhojen yhteydessä kohderyhmä huomioiden ja myös vapaaehtoisia ohjataan ja koulutetaan jäsenhankinnassa. Esittelemme toimintaa syksyllä koulujen

alettua järjestettävissä uusien illoissa. Osallistumme myös esittelypisteillä muihin tapahtumiin, esimerkiksi kouluissa ja oppilaitoksissa.

Jäsenet ovat vakuutettuja tapahtumissamme ja he saavat alennusta Luonto-Liiton ja Suomen luonnonsuojeluliiton tapahtumien osallistumismaksuista sekä yhteistyöyritysten tuotteista. Etsimme aktiivisesti uusia yhteistyökumppaneita jäsenetujen parantamiseksi. Tiivistämme yhteistyötä Suomen Hostellijärjestön kanssa jatkamalla hostelleille luoduista ympäristöohjeista tiedottamista.

Myönnämme kolmen tasoisia ansiomerkkejä: pronssisia, hopeisia ja kultaisia. Luonto-Liiton hallitus päättää ansiomerkkien myöntämisestä kriteerien perusteella sille tehtyjen ehdotusten pohjalta. Merkit jaetaan Talvipäivillä. Kiitämme ansiomerkkeillä aktiivisia toimijoita heidän arvokkaasta työstään.

Tavoitteet

– Luonto-Liittoon kuuluu 8000 jäsentä, joista 67 % on alle 29-vuotiaita.

6.5 Viestintä

Järjestöviestinnän tehtävänä on tukea ja edistää Luonto-Liiton kaikkea toimintaa ja tavoitteita. Ulkoisessa viestinnässä kiinnitämme erityistä huomiota Luonto-Liiton näkyvyyteen, positiiviseen imagoon ja tunnettuuteen. Luonto-Liiton sisäisen viestinnän on oltava sujuvaa, jotta tieto kulkisi tehokkaasti järjestön aktiivien, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden kesken.

Viestinnässä otetaan huomioon vuodelle 2017 sovitut painopisteet eli Yhdessä luontoon! -teema, ilmasto-, suurpeto- ja metsätoiminta sekä piirien tukeminen ja jäsenhankinta.

Tarjoamme piireille ja toimintaryhmille koulutusta, vinkkejä ja työkaluja viestintään, erityisesti verkkosivujen kehittämiseen, sosiaalisen median hyödyntämiseen ja esimerkiksi sähköisten uutiskirjeiden laadintaan. Kehitämme vuonna 2016 avattua kuvapankkia, josta piirit ja muut toimijat saavat helposti käyttöön kuvia Luonto-Liiton toiminnasta.

Vuoden 2017 aikana toteutetaan kaksi viestintälähtöistä jäsenhankintakampanjaa: Yhdessä luontoon! -kampanja ja joulukampanja.

Tiedotamme toiminnastamme aktiivisesti, harkitusti ja kohdentaen. Viestimme muun muassa jäsenlehtien, verkkosivujen, jäsenkirjeiden ja sosiaalisen median avulla tärkeimmille sidosryhmillemme, joita ovat jäsenet, lapset ja nuoret vanhempineen sekä ammattikasvattajat. Lisäksi viestimme medialle ja suurelle yleisölle toiminnastamme julkaisemalla tiedotteita, jakamalla juttuideoita ja kirjoittamalla mielipide- ja blogikirjoituksia sekä osallistumalla keskusteluun sosiaalisessa mediassa.

Luonto-Liitto on mukana erilaisissa tapahtumissa, kuten Educa-messuilla ja Maailma kylässä -tapahtumassa, ja tekee niissä aktiivista jäsenhankintaa. Materiaalin jakamisen lisäksi tapahtumissa

kohdataan aktiivisesti ihmisiä ja kerrotaan Luonto-Liiton toiminnasta. Järjestämme koulutusta ”pöydänpitäjille” ja ideoimme tapoja, jolla tapahtumissa tavoitamme kohderyhmämme.

Luonto-Liiton verkkosivut ovat kiinnostavat ja ajankohtaiset, sekä tarjoavat monipuolisesti tietoa toiminnastamme. Verkkosivuilla julkaistaan ajankohtaisia tiedotteita ja uutisia, joita jaetaan sosiaalisen median kanavissamme (erit. Facebook ja Twitter).

Sosiaalista mediaa hyödynnetään monipuolisesti niin vaikuttamistyössä kuin jäsenhankinnassa. Sosiaalisessa mediassa panostamme laadukkaan ja kiinnostavan sisällön tuotantoon. Facebookissa ja Instagramissa julkaistaan entistä enemmän räätälöityä visuaalista ja ympäristökasvatuksellista sisältöä, muun muassa ajankohtaisia luontokuvia. Yhdessä luontoon! -kampanja näkyy sosiaalisen median kanavissamme viikoittain. Aktiiveja innostetaan osallistumaan some-sisältöjen tuotantoon, esimerkiksi tarjoamaan luonto- ja tapahtumakuvia Instagramiin.

Sisäistä viestintää kehitämme edelleen Siilinpesä-extranetin, omille aktiiveillemme suunnattujen Facebook-ryhmien, sähköpostilistojen ja muun Office365-järjestelmän sekä Slack-viestintäalustan avulla. Office365-järjestelmän tarjoamia mahdollisuuksia esimerkiksi sähköisiin kokouksiin sekä materiaalin ja kalentereiden jakamiseen hyödynnetään.

Jäsenlehtien lisäksi lähetämme sähköisen uutiskirjeen jäsenille ja tilaajille noin neljä kertaa vuodessa. Arvioimme jäsenkirjeiden mahdollista jatkoa vuoden lopussa. Myös piirejä opastetaan sähköisten Mailchimp-uutiskirjeiden kanssa, jotta piirit voisivat halutessaan hyödyntää niitä.

Tavoitteet

- Luonto-Liiton medianäkyvyys on positiivista ja pysyy viime vuosien tasolla.
- Vuoden 2017 aikana toteutetaan kaksi viestintälähtöistä jäsenhankintakampanjaa: Yhdessä luontoon! -kampanja ja joulukampanja.
- Piireille, toimintaryhmille ja aktiiveille tarjotaan koulutusta ja opastusta oman viestintänsä kehittämiseen.
- Verkkosivujen kävijämäärä pidetään viime vuosien tasolla tai kasvatetaan sitä.
- Luonto-Liiton sosiaalisen median tilejä päivitetään aktiivisesti ja seuraajien määrä sosiaalisessa mediassa kasvaa. Facebookissa tavoite on kasvattaa seuraajien määrää 14 000 tykkääjään.
- Sähköinen Mailchimp-uutiskirje lähetetään jäsenille ja tilaajille 3–4 kertaa vuoden aikana. Piirejä kannustetaan kokeilemaan Mailchimpia.
- Kehitetään sisäistä viestintää muun muassa hyödyntämällä Office365-sähköpostijärjestelmän mahdollisuuksia työntekijöiden, piirien ja aktiivien tarpeiden mukaisesti.

6.6 Yhteistyö

6.6.1 Yhteistyö Suomen luonnonsuojeluliiton kanssa

Luonto-Liitto on osa Suomen luonnonsuojeluliittoa (SLL) ja toimii sen itsenäisenä nuorisojärjestönä, joka rinnastetaan SLL:n piireihin. Yhdessä Suomen luonnonsuojeluliiton kanssa

vastaamme siitä, että luonnonsuojeluliikkeellä on tarjota tietoa, elämyksiä ja toimintaa kaikille ikäryhmille maantieteellisesti mahdollisimman kattavalla alueella. Tiivistämme strategisen tason yhteistyötä SLL:n kanssa ja tapaamme säännöllisesti. Lisäksi SLL:n valtuustossa ja valiokunnissa toimii Luonto-Liiton edustajia. SLL:n paikallistason toimijat ovat tärkeä yhteistyöverkosto piireille ja toimintaryhmille.

SLL tukee ympäristökasvatustoimintaa, jota Luonto-Liiton piirit järjestävät yhdessä sen piirien tai yhdistysten kanssa antamalla perhetoiminta-avustusta esimerkiksi Vainupäivien ja perheleirien järjestämiseen. Järjestämme yhteistyössä luontokerhoja eri puolilla Suomea. Teemme yhteistyötä ympäristö- ja luonnonsuojelukysymyksissä, kuten ympäristökasvatuksen ja metsiensuojelun edistämässä sekä ilmasto- ja energiatoiminnassa. Tiedotamme jäsenillemme toistemme tärkeistä tapahtumista; Luonto-Liiton kuulumisia julkaistaan SLL:n järjestökirjeessä ja SLL:n kuulumisia julkaistaan Luonto-Liiton aktivistipostissa. Luonto-Liiton tapahtumat näkyvät myös SLL:n Luonnonsuojelija-lehdessä. Järjestämme yhdessä koulutukselliset Syyspäivät.

Tavoitteet

- Järjestöjen johto tapaa vähintään viisi kertaa vuodessa.
- Syyspäivät järjestetään onnistuneesti.
- Näymme jokaisessa Luonnonsuojelija-lehdessä sekä SLL:n nettisivuilla.

6.6.2 Muu yhteistyö Suomessa

Teemme tiivistä yhteistyötä muiden ympäristöjärjestöjen kanssa ja etsimme uusia yhteistyötahoja ja -muotoja koulujen ja nuorisotyön kentältä. Jatkamme työtä nuorten vaikuttamismahdollisuuksien ja sosiaalisen aseman vahvistamiseksi ympäristötoiminnan keinoin. Tärkeimmät yhteistyökumppanimme luonnonsuojelu- ja ympäristöasioissa ovat SLL, Natur och Miljö, FEE Suomi, Maan ystävät, Dodo, Greenpeace, BirdLife Suomi, WWF Suomi, Kepa, Ilmasto.org, Suomi 350 ja Eettisen kaupan puolesta ry.

Yhteistyömme koulujen kanssa keskittyy kouluvierailuihin ja kampanjoihin lasten ja nuorten osallistumisen ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi. Lisäksi teemme Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen kanssa ympäristökasvatukseen liittyvää yhteistyötä. Olemme mukana Allianssin ja Nuorten Akatemian kautta nuorisopolitiikan ja nuorisotyön kehittämisessä. Lisäksi Luonto-Liitto on mukana tekemässä Voima-lehteä.

Luonto-Liitto on Siviksen jäsenjärjestö ja saa siltä koulutustoimintaansa taloudellista tukea sekä pedagogista asiantuntijaohjausta. Sivis järjestää jäsenjärjestöilleen järjestötoimintaa tukevia koulutuksia, joihin ohjaamme toimijoitamme osallistumaan.

Tavoitteet

- Teemme 50 yhteistä tiedotetta, kirjettä ja tilaisuutta muiden ympäristöjärjestöjen kanssa.
- Järjestämme Siviksen tuella 30 koulutusta.

6.6.3 Kansainvälinen yhteistyö

Pidämme yllä hyviä suhteita kansainvälisiin yhteistyökumppaneihin ja vaikutamme ympäristökysymyksiin myös kansainvälisellä tasolla. Luonto-Liitto voi vuoden aikana käynnistää omia kansainvälisiä projekteja ja hankkeita.

Luonto-Liitto osallistuu jäsenenä mm. seuraaviin kansainvälisiin järjestöihin ja verkostoihin:

- ilmastoasioissa toimiva Climate Action Network (CAN)
- metsäsertifiointiin keskittynyt Forest Stewardship Council (FSC) ja Suomen FSC-yhdistys
- boreaalisten luonnonmetsien suojelua ja kestäväää käyttöä ajava Taiga Rescue Network (TRN)
- nuorten luonto- ja ympäristöjärjestöjen yhteistyötä Euroopassa toteuttava Youth and Environment Europe (YEE)
- Suomen, Viron ja Venäjän välinen Suomenlahti-yhteistyö osana Itämeri-toimintaa
- Itämeren suojelukomission HELCOM:n nuorisofoorumi

Luonto-Liitolla on mahdollisuus vastaanottaa ulkomaisia European Voluntary Service EVS-vapaaehtoisia ja voimme lähettää EVS-vapaaehtoisia muihin maihin. Lisäksi tuemme aktiivien kansainvälistymistä muun muassa lähettämällä heitä järjestön edustajina kansainvälisiin tilaisuuksiin.

Seuraamme aktiivisesti ympäristöasioita ja osallistumme niihin liittyviin kansainvälisiin prosesseihin. Teemme yhteistyötä pohjoismaisten, virolaisten, venäläisten ja valkovenäläisten järjestöjen kanssa. Itämeri-kouluyhteistyötä jatketaan venäläisten ja virolaisten tahojen kanssa.

Tavoitteet

- Osallistumme merkittävimpiin kansainvälisiin prosesseihin, erityisesti ilmasto- ja metsäkysymyksissä.

6.6.4 Asiantuntijatehtävät

Osallistumme järjestöjen ja hallinnon työryhmätyöskentelyyn sekä annamme asiantuntijalausuntoja nuoriso- ja ympäristötoimintaan liittyen. Vieraillemme päättäjien, viranomaisten ja erilaisten sidosryhmien luona. Organisoimme yleistajuisia ja mielenkiintoisia keskustelutilaisuuksia ja osallistumme muiden järjestämiin tapahtumiin. Olemme yhteydessä julkisyhteisöihin, kuten kuntiin, kaupunkeihin, alueellisiin viranomaisiin ja ympäristökeskuksiin. Otamme kantaa lakiuudistuksiin, mietintöihin, hallinnollisiin uudistuksiin ja muihin viranomaisvalmistelussa oleviin asioihin.

Tavoitteet

- Lausumme vaikuttavasti keskeisimmistä ajankohtaisista luonnonsuojelu- ja ympäristöasioista viranomaisille.
- Annamme haastatteluja ja kommentteja luonnonsuojelu- ja ympäristöasioista medialle.
- Tuomme julkiseen keskusteluun uusia ja ratkaisukeskeisiä avauksia liittyen luonnonsuojelu- ja ympäristökysymyksiin.

7. Keskustoimisto

Luonto-Liiton tavoitteena on tarjota työntekijöilleen innostava työyhteisö, jossa on mukava tehdä merkityksellistä työtä lasten ja nuorten luonnonharrastuksen ja ympäristönsuojelun saralla. Työntekijöiden sitoutuminen mahdollistaa myös vapaaehtoisten osallistumisen toimintaan.

Kehitämme henkilöstöpolitiikkaamme laajan tyky-toiminnan puitteissa. Säännölliset koulutukset, virkistysretket sekä mielekkäät työtehtävät helpottavat työssä jaksamista. Jatkamme henkilöstöasiakirjojen jalkauttamista ja tyky-strategian toteuttamista ja toteutamme henkilöstön työhyvinvointikyselyn. Tarjoamme työntekijöille mahdollisuuden liikuntaseteleihin, liikuntaharrastuksiin työajalla ja viikoittaiseen etätyöpäivään.

Toiminnan kehittämistä jatketaan siten, että aktiivit voivat entistä enemmän keskittyä mielekkäiden hankkeiden toteuttamiseen. Toimiston työntekijät vastaavat yhdessä luottamushenkilöiden kanssa liiton toiminnan kehittamisestä ja hallinnosta.

Keskustoimistossa työskentelee viisi kokopäiväistä työntekijää ja kuusi osa-aikaista työntekijää. Rahoituksen varmistuessa projekteihin voidaan palkata määräaikaista työntekijöitä. Tarjoamme harjoittelumahdollisuuksia työssäoppijoille, opiskelijoille sekä työllistettäville. Keskustoimisto suosii hankinnoissaan lähialueilla tuotettua luomua ja kehitysmaista tuotavissa tuotteissa Reilun kaupan tuotteita. Kaikissa hankinnoissa huomioidaan ympäristönäkökulma.

Tavoitteet

- Työsuojelutoimikunta toimii aktiivisesti.
- Henkilöstön kyselyllä arvioitava tyytyväisyys on pääsääntöisesti samaa tai parempaa tasoa kuin edellisenä vuonna.
- Kaikilla työntekijöillä on kehityskeskustelut kahdesti vuodessa.
- Luonto-Liitolla on vuotuiset yhteiset tavoitteet, toimintalohkoilla omat tavoitteet ja jokaisella työntekijällä henkilökohtaiset tavoitteet, joiden toteutumista seurataan.

8. Hallinto

Luonto-Liiton hallintokäytännöt toimivat jouhevasti. Hallitus-, jaosto- ja valtuustotoiminta on aktiivista sekä osallistujilleen innostavaa ja mielekäästä. Liittokokous kokoontuu kahden vuoden välein ja liittovaltuusto vähintään kaksi kertaa vuodessa. Liittohallitus kokoontuu noin 9 kertaa vuodessa. Hallituksen alaisuudessa toimivat talous-, metsä-, ympäristökasvatus- ja luonnonharrastus-, Itämeri- sekä susijaostot ja ilmasto- ja energiatoimintaryhmä.

Tavoitteet

- Kuusi jaostoa sekä ilmasto- ja energiaryhmä toimivat aktiivisesti.
- Tehostamme rahojen käyttöä lisäämällä Skype-kokouksia ja varaamalla matkaliput ajoissa ja halvimman tai toimivimman kulkuneuvon mukaan.

9. Talous ja rahoitus

Talouden pitäminen tasapainossa on edelleen tärkeä asia Luonto-Liitolle. Oletamme valtionavun tason säilyvän vähintään ennallaan. Panostamme hankeavustuksiin ja yhteistyökumppanuuksien luomiseen sekä yhteisten hankerahojen hakemiseen. Kehitämme uusien taloushallinnon järjestelmien raportointiominaisuuksia vastaamaan myös hankkeiden tarpeisiin. Etsimme ja kehitämme varainhankintamme muotoja. Tiedotamme tukijoillemme ajankohtaisesta toteutuneesta toiminnasta. Erityisesti tiedotamme päivätyökeräyksestä yhteistyössä ympäristökasvatuksen ja kouluvierailijoiden kanssa.

Kiinnitämme huomiota jäsenmaksujen tärkeään rooliin omavarainhankinnan muotona ja tehostamme jäsenmaksujen perintää vuoden 2016 kokeilun mukaisesti. Taloushallinnon kokonaisuuden kehittämistä jatketaan myös selvittämällä jäsenrekisterin uudistamisen mahdollisuuksia.

Piirien taloushallinto käydään läpi kunkin piirin toimijoiden kanssa ja kullekin piirille laaditaan sopiva ohjeistus.

Pitkäjännitteisellä taloushoidolla varaudumme mahdollisiin oman varainhankinnan tilapäisiin vaihteluihin ja arvioitua pienempien tuottojen vaikutuksiin Luonto-Liiton budjettiin. Kilpailutamme hankinnat edelleen ja jatkamme talouden systemaattista kehittämistä.

Tavoitteet

- Kiinteät kustannukset pysyvät nykyisellä tasolla tai laskevat.
- Kuukausittaiset raportit saapuvat kolmen viikon sisällä kuun päättymisestä.
- Päivätyökeräyksen 20 % kasvu sekä muun varainhankinnan lisääminen esim. sosiaalisen median kanavien kautta ja tapahtumissa.